

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

**«ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО ТА ПРОЦЕС:
ДОКТРИНАЛЬНІ ТА ПРАКТИЧНІ
ПРОБЛЕМИ»**

кафедра цивільно-правових дисциплін

Статус дисципліни	мажор/основна
Рівень вищої освіти	III освітньо-науковий
Ступінь вищої освіти	доктор філософії
Галузі знань	(08) «Право»
Спеціальність	(081) «Право»
Освітня програма	ОК 07
Форми здобуття вищої освіти	за денною та заочною формами навчання
Мова викладання	Українська
Навчальний рік розроблення	2021
Форма підсумкового контролю	Екзамен

**Науково-педагогічні працівники, які забезпечують викладання
навчальної дисципліни:**

Науково-педагогічний працівник (-ки)	Чурпіта Ганна Вікторівна
Профайл викладача (-ів)	https://orcid.org/0000-0002-0310-9699
Контактний тел.	(067) 904 93 96
E-mail:	anna828283@gmail.com
Науково-педагогічний працівник (-ки)	Білянська Наталя Володимирівна
Профайл викладача (-ів)	https://orcid.org/0000-0002-1650-5500
Контактний тел.	(050) 279 32 34
E-mail:	ndemydenko78@gmail.com

Консультативна допомога кафедри

Очні консультації: з 14.00 до 16.30 відповідно до графіка чергувань науково- педагогічних працівників кафедри.

Online-консультації: за допомогою електронної пошти (k008@naiau.kiev.u), месенджерів і платформи Zoom, Пн-Пт з 9:00 до 16:00.

1. Коротка анотація до навчальної дисципліни

Предметом вивчення навчальної дисципліни є основні принципи, доктринальні засади, правові джерела, окремі поняття, терміни, визначення, дефініції, юридичні категорії та інститути загальної та особливої частин цивільного права, цивільного процесуального права; правові норми та наукові погляди щодо особистих немайнових прав, речового права, права інтелектуальної власності, зобов'язального права, спадкового права, розгляду і вирішення справ у порядку цивільного судочинства; специфіка правового регулювання особистих немайнових та майнових відносин, заснованих на юридичній рівності, вільному волевиявленні та майновій самостійності їх учасників; особливості вирішення основних конструкційно-догматичних проблем національного законодавства, що зберігають своє науково-практичне значення під час аналізу та розробки сучасного праворозуміння.

Формами навчання є лекції (відеолекції), практичні, семінарські заняття (аудиторно або в режимі он-лайн, з використанням відео-конференції, за допомогою Skype, Zoom, інших освітніх веб-технологій, інтерактивних електронних курсів, блогів, чатів, форумів тощо).

Ключовими питаннями, що підлягають вивченню, є такі: основні принципи, доктринальні засади, правові джерела, окремі поняття, терміни, визначення, дефініції, юридичні категорії та інститути цивільного права та процесу, правові норми та наукові погляди щодо основних інститутів цивільного права та процесу, а саме: особистих немайнових прав фізичної особи, речового права, права інтелектуальної власності, зобов'язального права, спадкового права, принципів, видів та стадій цивільного судочинства, цивільних процесуальних правовідносин, цивільної юрисдикції, інстанційного перегляду судових рішень.

2. Мета та цілі навчальної дисципліни

Мета викладання навчальної дисципліни «Цивільне право та процес: доктринальні та практичні проблеми» полягає у формуванні у здобувачів III освітньо-наукового рівня вищої освіти ступеня доктор філософії всебічного глибокого розуміння природи і суті цивільно-правових та цивільних процесуальних відносин, засвоєння теоретичних положень науки цивільного та цивільного процесуального права; підготовка до практичної діяльності висококваліфікованих спеціалістів правознавців; формування відповідних професійних компетенцій щодо правильного застосування отриманих знань та правових норм при вирішенні конкретних завдань.

Основними цілями вивчення дисципліни «Цивільне право та процес: доктринальні та практичні проблеми» є досягнення здобувачами вищої освіти III освітньо-наукового рівня вищої освіти ступеня доктор філософії системного розуміння актуальних проблем цивільного права і процесу, а також оволодіння знаннями щодо сучасних тенденцій розвитку цивільного права та процесу, вироблення уміння правильного тлумачення та застосування норм законодавства при вирішенні комплексних проблем та наукових завдань у вказаній сфері та застосування системоутворювальних знань для вироблення

прогресивних ідей, що характеризуються науковою новизною, у професійній та (або) дослідницько-інноваційній діяльності.

3. Формат навчальної дисципліни.

Навчальна дисципліна проводиться в очній (offline) та змішаній (blended) формах відповідно до структури освітнього процесу, тематичного плану та розкладу занять.

4. Результати навчання

Результати вивчення дисципліни деталізують програмні результати навчання, передбачені відповідним стандартом вищої освіти України, що забезпечує здобувачам вищої освіти набуття необхідних компетентностей

Здобувачі вищої освіти III освітньо-наукового рівня вищої освіти ступеня доктор філософії зі спеціальності 081 «Право» повинні набути наступні компетентності:

<p>Інтегральна компетентність</p>	<p>Здатність генерувати нові ідеї та пропозиції, розв'язувати комплексні проблеми, приймати організаційно-управлінські рішення у сфері професійної та/або дослідницько-інноваційної юридичної діяльності, застосовувати методологічний інструментарій наукової та педагогічної діяльності, а також здійснювати власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну для переосмислення наявних і формування нових цілісних правових знань і практичне значення для вдосконалення національної правової системи в умовах європейського та євроатлантичного курсу України.</p>
<p>Загальні компетентності</p>	<p>ЗК 1. Здатність створювати, висловлювати чи реалізовувати нові ідей, методи і технології шляхом критичного та інноваційного мислення з урахуванням впливу раціональних та ірраціональних, об'єктивних і суб'єктивних факторів, а також можливих варіантів розвитку подій.</p> <p>ЗК 2. Здатність вирішувати проблеми, досягаючи поставленої мети (цілей), через осмислення та розуміння змісту проблемної ситуації, її формулювання, планування та розв'язання, а також моніторинг одержаних результатів.</p> <p>ЗК 3. Здатність до співпраці, командної роботи, поваги до думок і вчинків інших людей, адекватного сприйняття зауважень і пропозицій стосовно власної діяльності, конструктивного вирішення конфліктів, ефективного лідерства, прагнення досягти компромісу під час прийняття рішень, а також вміння підтримувати партнерські відносини.</p> <p>ЗК 4. Здатність адаптуватися до змін у психологічному опосередкуванні соціальних процесів, спроможність до саморегуляції, самоконтролю, стійкості та емпатії, реалізації ефективної стратегії і тактики управління особистими емоціями та поведінкою.</p> <p>ЗК 5. Здатність пізнати й сприйняти позитивний зарубіжний досвід з урахування поваги до різноманітностей, активної толерантності, полілогу культур і плюралізму проявів і вимірів суспільної дійсності, а також на засадах збереження</p>

	<p>та розвитку національної своєрідності.</p> <p>ЗК 6. Здатність знаходити, перевіряти та систематизувати інформацію, використовувати різні види джерел останньої, переконливо формулювати в усній і письмовій формах аргументи відповідно до контексту певного дискурсу.</p> <p>ЗК 7. Здатність ефективно використовувати державну, рідну та іноземні мови в певних соціальних і культурних контекстах, розширювати словниковий запас, знання функціональної граматики різних мов та усвідомлювати основні види словесної комунікації з урахуванням культурного різноманіття, поваги до індивідуальних мовних особливостей кожної людини.</p> <p>ЗК 8. Здатність застосовувати логіко-математичне та просторове мислення для пояснення і вирішення суспільних проблем шляхом використання логічних правил і законів, статистичних даних, графіків, моделей, діаграм, проведення експериментів.</p> <p>ЗК 9. Здатність використовувати сучасні цифрові технології для розвитку творчості, соціальної інтеграції, співпраці з іншими людьми, задоволення приватних і публічних інтересів через взаємодію з програмним забезпеченням, електронними пристроями та штучним інтелектом.</p> <p>ЗК 10. Здатність діяти та працювати як відповідальний громадянин та брати активну участь у соціальному житті з урахуванням принципів і норм, пов'язаних з людиною, групою, організацією, суспільством, економікою, політикою та культурою, усвідомлювати цілі та ідей сталого розвитку, зокрема щодо запобігання негативним екологічним змінам на глобальному рівні.</p> <p>ЗК 11. Здатність проводити наукові дослідження та усвідомлювати соціальну відповідальність за вплив їхніх результатів на прогресивний поступ суспільства, а також урахувати під час підготовки особистої кваліфікаційної наукової праці вимоги академічної доброчесності.</p> <p>ЗК 12. Здатність усвідомлювати різноманітності та культурні особливості різних суспільств і народів, бути відкритим до культурного самовираження, поважати його, а також дотримуватися етичних норм і бути відповідальним стосовно творчої та інтелектуальної власності.</p>
<p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності</p>	<p>СК 1. Здатність до комплексного аналізу та розв'язання актуальних філософсько-методологічних і філософсько-правових проблем та їх осмислення в контексті різних типів праворозуміння й розвитку сучасної юридичної науки та практики, а також правоохоронної діяльності.</p> <p>СК 2. Здатність обробляти, аналізувати та контекстуалізувати значні обсяги наукової інформації з різних джерел, інтерпретувати результати наукових досліджень іноземною мовою, презентувати і доводити результати наукового пошуку з проблем права іноземною мовою, спілкуватися у професійному середовищі та з представниками інших професійних груп у національному та міжнародному контекстах.</p>

	<p>СК 3. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології в освітньому процесі й науково-дослідній діяльності, а також ефективно реалізовувати інформаційне право та прогнозувати напрями розвитку вітчизняної державної інформаційної політики в умовах розбудови інформаційного суспільства в Україні.</p> <p>СК 4. Здатність досліджувати проблеми у правовій сфері на основі наукової методології з дотриманням принципів академічної доброчесності, оцінювати та вирішувати питання педагогічної діяльності з урахуванням стандартів професійної етики та соціальної відповідальності.</p> <p>СК 5. Здатність аналізувати, зіставляти та узагальнювати інформацію з огляду на різні наукові погляди, інтерпретувати отримані результати наукової діяльності правової та суміжних з нею галузей знань засобами державної мови, володіти культурою усного та писемного мовлення через розуміння природи наукової мови, а також застосування її у процесі наукової та фахової комунікації в аспекті різножанрової інтерпретації.</p> <p>СК 6. Здатність кваліфіковано аналізувати особливості реалізації норм приватного права в різних сферах суспільної дійсності, оцінювати вітчизняне цивільне та пов'язані з ним інші галузі законодавства на предмет відповідності принципам і нормам Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та практики Європейського суду з прав людини.</p> <p>СК 7. Здатність осмислити та зрозуміти глобальні світові процеси у правовому житті суспільства, що відбуваються на міжнародному і регіональних рівнях, та їх вплив на модернізацію національної правової системи України за допомогою сучасної методології юридичної науки.</p> <p>СК 8. Здатність визначати та оперувати психологічними особливостями феноменів правової дійсності, застосовувати адекватні методи спонукання правослухняної поведінки, розробляти та впроваджувати профілактичні заходи стосовно формування та прояву девіацій розвитку особистості.</p> <p>СК 10. Здатність інтегрувати інформацію щодо сучасного стану та особливостей формування та використання публічних фінансів, тенденцій розвитку їх правового забезпечення, специфіки імплементації міжнародних стандартів у сфері фінансової діяльності держави.</p> <p>СК 14. Здатність розуміти механізм правового регулювання судово-експертної діяльності, моделювати варіанти призначення судових експертів, використовуючи їх сучасні можливості, а також фахово оцінювати обґрунтованість, повноту, достовірність і допустимість висновку експерта.</p> <p>СК 15. Здатність виявляти, аналізувати, професійно пояснювати та обґрунтовувати причинно-наслідкові зв'язки між правовими явищами, подіями, об'єктами і процесами та досліджувати закономірності їх розвитку й перебігу з використанням інноваційних підходів і технологій.</p> <p>СК 17. Здатність формувати системні теоретичні та емпіричні</p>
--	---

	<p>знання у сфері розвитку державно-правових явищ і процесів, кваліфіковано проводити наукові дослідження в галузі теорії та історії держави і права, здійснювати історико-теоретичне тлумачення правових пам'яток і чинних правових актів, надавати рекомендації щодо вдосконалення чинного законодавства.</p> <p>СК 18. Здатність пізнати правові явища та процеси в різних державах і культурах світу, особливості порівняльно-правового аналізу окремих об'єктів порівняльного правознавства, засвоїти наукові відомості про якісні характеристики зарубіжного права та можливості їх використання у вітчизняній юридичній практиці.</p> <p>СК 19. Здатність аналізувати нагальні проблеми сучасного публічного права, оцінювати вітчизняне конституційне та пов'язані з ним інші галузі законодавства на предмет відповідності міжнародним і європейським стандартам.</p> <p>СК 20. Здатність і готовність до аналізу освітньої політики, вирішення педагогічних проблем у професійній діяльності та підвищення рівня педагогічної культури.</p>
--	---

Здобувачі вищої освіти III освітньо-наукового рівня вищої освіти ступеня доктор філософії зі спеціальності 081 «Право» повинні продемонструвати такі результати навчання:

ПРН 1. Розуміти та використовувати філософсько-методологічні підвалини сучасної науки, зокрема юридичної, інтегративне праворозуміння і філософсько-правову методологію під час реалізації права, наукового пошуку та організації самостійної науково-дослідної роботи.

ПРН 2. Кваліфіковано відображати результати науково-педагогічної діяльності в публікаціях у фахових вітчизняних і закордонних виданнях, у тому числі таких, що входять до міжнародних наукометричних баз, професійно презентувати їх на вітчизняних і міжнародних наукових конференціях, семінарах, а також мати досвід практичного використання іноземної мови в науково-педагогічній діяльності.

ПРН 3. Ефективно використовувати інформаційні та комунікаційні технології в освітньому процесі й науково-дослідній діяльності, а також реалізовувати інформаційне право та прогнозувати напрями формування вітчизняної державної інформаційної політики в умовах розбудови інформаційного суспільства в Україні.

ПРН 4. Розуміти особливості організації науково-дослідної діяльності з актуальних проблем правової теорії та юридичної практики, психолого-педагогічні закономірності професійного навчання та виховання здобувачів вищої освіти відповідно до державних стандартів, застосовувати наукову методологію та захищати результати науково-дослідної діяльності у встановленому порядку.

ПРН 5. Уміти спілкуватися державною мовою у професійній і науковій діяльності з огляду на види, жанри та засоби української наукової мови (в усній і писемній формах), а також монологічне, діалогічне та полілогічне мовлення, застосовувати знання української наукової мови для забезпечення ефективної професійної комунікації, а також володіти культурою мови та мовним етикетом.

ПРН 6. Здійснювати ефективне забезпечення прав і законних інтересів фізичних та юридичних осіб, держави як на національному рівні, так і у міжнародно-правових відносинах, розуміти особливості функціонування механізму приватноправового регулювання та обґрунтовувати пропозиції щодо його вдосконалення.

ПРН 7. Характеризувати сутність, стан і можливі вектори розвитку глобальних світових правових процесів, що відбуваються на міжнародному і регіональних рівнях, та їх вплив на вдосконалення національної правової системи України за допомогою гносеологічного потенціалу сучасної методології юридичної науки.

ПРН 8. Використовувати психолого-юридичні засоби і прийоми в управлінні людьми, розумінні різних особливостей і проявів правової поведінки, правосвідомості та соціалізації особистості.

ПРН 9. Планувати та здійснювати науково-теоретичні та прикладні дослідження з публічного управління та адміністрування і суміжних адміністративно-правових напрямів з використанням сучасної методології, а також визначати перспективні напрями розвитку механізму адміністративно-правового регулювання.

ПРН 14. Демонструвати навички застосування теоретичних знань для вибору судової експертизи, аналізувати можливості судових експертиз для доказування у справі, визначати можливість застосування висновку експерта у правозастосовній діяльності.

ПРН 15. Розкривати загальні та специфічні закономірності існування правових явищ та їх відображення в об'єктивній дійсності на підставі інноваційних підходів і технологій з метою використання у професійній, науковій і науково-педагогічній діяльності.

ПРН 16. Критично оцінювати нормативно-правове забезпечення правоохоронної діяльності, розробляти пропозиції щодо його вдосконалення, а також використовувати навички здійснення оперативно-розшукової діяльності в сучасних умовах.

ПРН 17. Виявляти системний науковий світогляд і потенціал до креативного мислення, мати здатність встановлювати загальні закономірності й тенденції розвитку історико-правових явищ і процесів, демонструвати самостійне мислення, достатнє для наукових досліджень у галузі теорії та історії держави і права, здійснювати викладання історико-правових і теоретико-правових дисципліни на високому науковому й методичному рівнях.

ПРН 18. Здійснювати аналіз національних правових систем окремих країн світу, їх типологізацію, а також юридичні наукові дослідження в контексті сучасного плюралізму правових реальностей на основі порівняльно-правового методу, усвідомлювати витoki, генезис і сучасний стан функціонування юридичних явищ і процесів у зарубіжних правових системах і виявляти тенденції їх розвитку з метою запозичення позитивного правового досвіду у вітчизняну юридичну практику.

ПРН 19. Критично оцінювати сучасний стан правового регулювання публічно-правових відносин, висловлювати обґрунтовані пропозиції щодо вдосконалення конституційного та пов'язаних з ним інших галузей законодавства України, використовувати отримані навички в науково-педагогічній і професійній правозастосовній діяльності.

ПРН 20. Розуміти психолого-педагогічні закономірності професійного навчання та виховання здобувачів вищої освіти відповідно до державних стандартів й шляхи вдосконалення рівня власної кваліфікації.

5. Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	10 год.
семінарські заняття / практичні	10/10 год.
самостійна робота	60 год.

6. Ознаки навчальної дисципліни:

Рік викладання	семестр	спеціальність	рік навчання здобувачів вищої освіти	Нормативний/вибірковий
2021-2022	3	право	2	нормативний (Н)

7. Пререквізити:

теорія держави і права, логіка, психологія, конституційне право, кримінальне право та процес, цивільне право, актуальні питання українського права та державотворення, українська наукова мова актуальні проблеми філософії права, порівняльне правознавство, методологія юридичної науки

Постреквізити

актуальні питання інформаційного права, педагогіка вищої школи, організація та методологія наукової діяльності, актуальні проблеми філософії, актуальні проблеми захисту цивільних прав та інтересів, сучасні світові правові процеси, актуальні проблеми авторського права, актуальні проблеми сімейного права, Modern aspects of human rights: European standard

8. Технічне та програмне забезпечення/обладнання.

З боку здобувачів вищої освіти:	наявні технічні та комп'ютерні пристрої з можливістю роботи в мережі Internet.
З боку науково-педагогічних працівників та навчального закладу:	наявні технічні та комп'ютерні пристрої з можливістю роботи в мережі Internet, використання доступних освітніх он-лайн платформ, відповідне навчально-методичне забезпечення (навчальна та робоча програма навчальної дисципліни «Цивільне право та процес: доктринальні та практичні проблеми», плани-конспекти проведення занять, методичні розробки організації самостійної та роботи здобувачів вищої освіти, тестові завдання для проведення поточного та підсумкового контролю засвоєння теоретичних знань, тощо.

9. Політики курсу.

Досягається за допомогою наступних складових:

- 1) здобувач вищої освіти має погодитися на дотримання принципів академічної доброчесності;
- 2) самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- 3) посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- 4) надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації;
- 5) засвоєння тем пропущених лекційних занять здійснюється шляхом відпрацювання здобувачем вищої освіти (співбесіда, реферат, презентація, доповідь тощо). Пропущені практичні та (або) семінарські заняття, незалежно від причини пропуску, та незадовільні оцінки здобувач вищої освіти відпрацьовує науково-педагогічному працівникові згідно з графіком консультацій до складання підсумкового контролю з обов'язковою відміткою у журналі групи.

10. Схема навчальної дисципліни

Тема заняття, кількість годин план заняття, тези	Вид навчального заняття	Необхідне обладнання	Ресурси в інтернеті , літерату ра	Права та обов'язки здобувачів під час проведення навчального заняття	Перелік необхідних завдань, які мають виконати здобувачі на занятті	Бал (оцін ки)	Примітки
Т. 1 Фізичні та юридичні особи як суб'єкти цивільних правовідносин (8 год.) План: вирішення практичних завдань	Практичне заняття (2 год.), самостійна робота (6 год.)	ноутбук, проектор	1*	Отримувати якісні освітні послуги; справедливе та об'єктивне ставлення; виконувати вимоги освітньої програми навчальної дисципліни поважати гідність, права, свободи та законні інтереси всіх учасників освітнього процесу, дотримуватися етичних норм, тощо	Підготуватися до практичного заняття. Підготовка до занять буде дієвою, якщо здобувач творчо підійде до вивчення рекомендованих джерел, дасть їм критичний аналіз, висловить власну думку, обґрунтує її прикладами з судової практики. До семінарського заняття здобувач повинен підготувати короткі виступи з кожного контрольного питання теми.	5	
Т. 3 Право власності в системі речових прав (10 год.) План: 1. Право власності: теоретичні та практичні проблеми здійснення та захисту. 2. Право спільної власності: проблеми теорії та практики. 3. Право власності на житло: актуальні питання забезпечення та реалізації. 4. Право власності на землю:	Лекція (2 год.), семінарське заняття (2 год.), самостійна робота (6 год.)	ноутбук, проектор	1*	Отримувати якісні освітні послуги; справедливе та об'єктивне ставлення; виконувати вимоги освітньої програми навчальної дисципліни поважати гідність, права, свободи та законні інтереси всіх учасників	Підготуватися до семінарського заняття. Підготовка до занять буде дієвою, якщо здобувач творчо підійде до вивчення рекомендованих джерел, дасть їм критичний аналіз, висловить власну думку, обґрунтує її прикладами з судової практики. До семінарського заняття	5	

актуальні питання забезпечення та реалізації. 5. Відикаційний позов як спосіб захисту права власності: актуальні питання. 6. Негаторний позов як спосіб захисту права власності: актуальні питання.				освітнього процесу, дотримуватися етичних норм, тощо	здобувач повинен підготувати короткі виступи з кожного контрольного питання теми.		
Т. 4 Актуальні проблеми спадкового права (10 год.) План: 1. Розвиток спадкового права. Спадкове правовідношення. 2. Поняття та склад спадщини. Особливості спадкування окремих видів майна. 3. Заповіт подружжя: проблеми правового регулювання. 4. Спадкова трансмісія та спадкування за правом представлення: особливості застосування. 5. Проблемні питання реалізації спадкових прав.	Лекція (2 год.), семінарське заняття (2 год.), самостійна робота (6 год.)	ноутбук, проектор	1*	Отримувати якісні освітні послуги; справедливе та об'єктивне ставлення; виконувати вимоги освітньої програми навчальної дисципліни поважати гідність, права, свободи та законні інтереси всіх учасників освітнього процесу, дотримуватися етичних норм, тощо	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття. Підготовка до занять буде дієвою, якщо здобувач творчо підійде до вивчення рекомендованих джерел, дасть їм критичний аналіз, висловить власну думку, обґрунтує її прикладами з судової практики. До семінарського заняття здобувач повинен підготувати короткі виступи з кожного контрольного питання теми.	5	
Т. 5 Особливості укладення та виконання договорів про передачу майна у власність та тимчасове користування (10 год.) План: вирішення практичних завдань	Лекція (2 год.), практичне заняття (2 год.), самостійна робота (6 год.)	ноутбук, проектор	1*	Отримувати якісні освітні послуги; справедливе та об'єктивне ставлення; виконувати вимоги освітньої програми навчальної дисципліни поважати гідність, права, свободи та законні інтереси всіх учасників освітнього процесу, дотримуватися етичних норм, тощо	Підготуватися до практичного заняття. Підготовка до занять буде дієвою, якщо здобувач творчо підійде до вивчення рекомендованих джерел, дасть їм критичний аналіз, висловить власну думку, обґрунтує її прикладами з судової практики. При підготовці до практичного заняття здобувач повинен розв'язати запропоновані задачі. Вирішення задач виконується письмово з обов'язковою аргументацією та посиланням на відповідні правові норми.	5	
Т. 6 Особливості укладення та виконання договорів про виконання робіт та надання послуг (8 год.) План: вирішення практичних завдань	Практичне заняття (2 год.), самостійна робота (6 год.)	ноутбук, проектор	1*	Отримувати якісні освітні послуги; справедливе та об'єктивне ставлення; виконувати вимоги освітньої програми навчальної дисципліни поважати гідність, права, свободи та законні інтереси всіх учасників освітнього процесу, дотримуватися етичних норм, тощо	Підготуватися до практичного заняття. Підготовка до занять буде дієвою, якщо здобувач творчо підійде до вивчення рекомендованих джерел, дасть їм критичний аналіз, висловить власну думку, обґрунтує її прикладами з судової практики. При підготовці до практичного заняття здобувач повинен розв'язати запропоновані задачі. Вирішення задач виконується письмово з обов'язковою аргументацією та посиланням на відповідні правові норми.	5	
Т. 7 Недоговірні зобов'язання в системі зобов'язального права України (8 год.) План: 1. Поняття та види зобов'язань, що виникають з односторонніх дій. 2. Поняття, елементи та система деліктних зобов'язань.	Семінарське заняття (2 год.), самостійна робота (6 год.)	ноутбук, проектор	1*	Отримувати якісні освітні послуги; справедливе та об'єктивне ставлення; виконувати вимоги освітньої програми навчальної дисципліни	Підготуватися до семінарського заняття. Підготовка до занять буде дієвою, якщо здобувач творчо підійде до вивчення рекомендованих джерел, дасть їм критичний аналіз, висловить власну	5	

<p>3. Особливості відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду.</p> <p>4. Відшкодування шкоди, завданої малолітніми, неповнолітніми, недієздатними особами та особами, які не усвідомлювали значення своїх дій та (або) не могли ними керувати: проблемні питання.</p> <p>5. Відшкодування шкоди, завданої джерелом підвищеної небезпеки. Особливості суб'єктного складу.</p> <p>6. Порядок відшкодування моральної шкоди. Проблемні питання визначення розміру моральної шкоди.</p> <p>7. Відшкодування шкоди, завданої каліцтвом або іншим ушкодженням здоров'я: проблемні аспекти теорії та практики.</p>				<p>поважати гідність, права, свободи та законні інтереси всіх учасників освітнього процесу, дотримуватися етичних норм, тощо</p>	<p>думку, обґрунтує її прикладами з судової практики. До семінарського заняття здобувач повинен підготувати короткі виступи з кожного контрольного питання теми.</p>		
<p>Т. 8. Цивільне судочинство: загальнотеоретичні основи принципи, види, стадії) (6 год.) План:</p> <p>1. Цивільне судочинство: компаративістичний аспект.</p> <p>2. Класифікація принципів цивільного судочинства (науковий та законодавчий підхід).</p> <p>3. Види цивільного судочинства: проблемні аспекти та шляхи їх оптимізації.</p> <p>4. Стадії цивільного судочинства у науці цивільного процесуального права.</p>	<p>Лекція (2 год.), самостійна робота (4 год.)</p>	<p>ноутбук, проектор</p>	<p>1*</p>	<p>Отримувати якісні освітні послуги; справедливе та об'єктивне ставлення; виконувати вимоги освітньої програми навчальної дисципліни поважати гідність, права, свободи та законні інтереси всіх учасників освітнього процесу, дотримуватися етичних норм, тощо</p>	<p>Опрацювати лекційний матеріал. Підготовка до занять буде дієвою, якщо здобувач творчо підійде до вивчення рекомендованих джерел, надасть їм критичний аналіз, висловить власну думку, обґрунтує її прикладами з практики. До семінарського заняття здобувач повинен підготувати короткі виступи з кожного контрольного питання теми.</p>	<p>5</p>	
<p>Т. 10. Актуальні проблеми цивільної юрисдикції (8 год.) План:</p> <p>1. Поняття та види цивільної юрисдикції.</p> <p>2. Предметна та суб'єктна юрисдикція. Справи, що відносяться до юрисдикції загальних судів.</p> <p>3. Розгляд кількох пов'язаних між собою вимог.</p> <p>4. Інстанційна юрисдикція. Суди інстанційної юрисдикції.</p> <p>5. Територіальна юрисдикція (підсудність).</p> <p>6. Виключна підсудність.</p> <p>7. Передача справи з одного суду до іншого. Недопустимість спорів про підсудність.</p>	<p>Семінарське заняття (2 год.), практичне заняття (2 год.), самостійна робота (4 год.)</p>	<p>ноутбук, проектор</p>	<p>1*</p>	<p>Отримувати якісні освітні послуги; справедливе та об'єктивне ставлення; виконувати вимоги освітньої програми навчальної дисципліни поважати гідність, права, свободи та законні інтереси всіх учасників освітнього процесу, дотримуватися етичних норм, тощо</p>	<p>Підготуватися до семінарського і практичного заняття. Підготовка до занять буде дієвою, якщо здобувач творчо підійде до вивчення рекомендованих джерел, дасть їм критичний аналіз, висловить власну думку, обґрунтує її прикладами з практики. До семінарського заняття здобувач повинен підготувати короткі виступи з кожного контрольного питання теми. При підготовці до практичного заняття здобувач повинен розв'язати запропоновані задачі. Вирішення задач виконується письмово з обов'язковою аргументацією та посиланням на відповідні правові норми.</p>	<p>5</p>	
<p>Т. 11. Інстанційний перегляд судових рішень (12 год.) План:</p> <p>1. Проблемні питання</p>	<p>Лекція (2 год.), семінарське заняття</p>	<p>ноутбук, проектор</p>	<p>1*</p>	<p>Отримувати якісні освітні послуги; справедливе та об'єктивне</p>	<p>Підготуватися до семінарського і практичного заняття. Підготовка до занять</p>	<p>5</p>	

<p>реалізації права на апеляційне оскарження судових рішень</p> <p>2. Особливості доказування при розгляді цивільної справи в суді апеляційної інстанції.</p> <p>3. Проблемні аспекти визначення меж розгляду справ судом апеляційної інстанції.</p> <p>4. Проблемні питання застосування норм Цивільного процесуального кодексу України під час розгляду справ судами апеляційної інстанції.</p> <p>5. Проблемні питання реалізації права на касаційне оскарження судових рішень.</p> <p>6. Проблемні аспекти визначення меж розгляду справ судом апеляційної інстанції.</p> <p>7. Проблемні питання застосування норм Цивільного процесуального кодексу України під час розгляду справ судами апеляційної інстанції.</p> <p>8. Особливості перегляду судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами.</p>	<p>(2 год.), практичне заняття (2 год.), самостійна робота (6 год.)</p>			<p>ставлення; виконувати вимоги освітньої програми навчальної дисципліни поважати гідність, права, свободи та законні інтереси всіх учасників освітнього процесу, дотримуватися етичних норм, тощо</p>	<p>буде дієвою, якщо здобувач творчо підійде до вивчення рекомендованих джерел, дасть їм критичний аналіз, висловить власну думку, обґрунтує її прикладами з практики. До семінарського заняття здобувач повинен підготувати короткі виступи з кожного контрольного питання теми. При підготовці до практичного заняття здобувач повинен розв'язати запропоновані задачі. Вирішення задач виконується письмово з обов'язковою аргументацією та посиланням на відповідні правові норми.</p>	
---	---	--	--	--	--	--

11. Система оцінювання та вимоги

<p>Загальна система оцінювання навчальної дисципліни</p>	<p>Участь в роботі впродовж семестру/екзамен – 60/40, тобто 100 бальна за семестр:</p> <p>«відмінно» – здобувач демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, наводить повний обґрунтований розв'язок прикладів та задач, аналізує причинно-наслідкові зв'язки; вільно володіє науковими термінами;</p> <p>«добре» – здобувач демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його до розв'язання конкретних прикладів та задач, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності розв'язках;</p> <p>«задовільно» – здобувач володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє правильно застосувати набуті знання до розв'язання конкретних прикладів та задач, нечітко, а інколи й невірно формулює основні твердження та причинно-наслідкові зв'язки;</p> <p>«незадовільно» – здобувач не володіє</p>
---	--

	достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами
Вимоги до письмової роботи (за умови наявності)	Написання рефератів, доповідей, презентацій, тощо здійснюється відповідно до запропонованої тематики викладачем, з урахуванням програми навчальної дисципліни.
Семінарські та практичні заняття	Під час проведення семінарів (практичних занять) здобувачі працюють у такому форматі: 1) викладач оголошує вступну промову, перевіряє наявність здобувачів та оголошує навчальні питання заняття; 2) надається можливість оголошення доповідей, рефератів, презентацій тощо; 3) здобувачі відповідають на навчальні питання (практичні завдання), після кожного з них інші здобувачі вносять свої пропозиції та доповнення, а також задають додаткові запитання; 4) викладач підводить підсумки, відповідає на запитання здобувачів, оголошує оцінки та оголошує тему та завдання наступного заняття.
Умови допуску до підсумкового контролю	Відсутність невідпрацьованих пропусків занять та незадовільних оцінок, а також наявність більше 50% оцінок на аудиторних заняттях.

Оцінювання компетентності з навчальної роботи здобувача з дисципліни здійснюється шляхом встановлення відповідного рівня знань за кожне навчальне заняття та виставлення балів від 2 до 5 (табл. 1).

Таблиця 1

Аудиторна робота (поточне накопичення балів)	Підсумковий контроль	Підсумкова кількість балів
	екзамен	
Мах 60%	Мах 40%	Мах 100%
Тема 1. Тема 2. Тема 3. ... Тема 11. Самостійна робота		

Для занесення результатів компетентності здобувача у відомість обліку успішності, залікову книжку здобувача використовується таблиця співвідношення між рейтингом здобувача та ECTS оцінками (табл. 2).

Таблиця 2

Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	відмінно	A	відмінне виконання
85-89	добре	B	вище середнього рівня
75-84		C	загалом хороша робота
66-74		D	непогано
60-65	задовільно	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
35-59	незадовільно	Fx	необхідне перескладання
1-34		F	необхідне повторне вивчення курсу

1* Список рекомендованої літератури:

Основна література

1. Конституція України: Закон України від 28 червня 1996 року № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 17.04.2021).
2. Сімейний кодекс України: Закон від 10.01.2002 № 2947-III. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2947-14>. (дата звернення: 17.04.2021).
3. Житловий Кодекс Української РСР: Закон УРСР від 30.06.1983 р. № 5464-Х. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5464-10> (дата звернення: 17.04.2021).
4. Земельний кодекс України від 25.10.2001 р. № 2768-III. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2768-14> (дата звернення: 17.04.2021).
5. Кодекс законів про працю України: Закон України від 10.12.1971 № 322-VIII URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/322-08>. (дата звернення: 17.04.2021).
6. Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003 р. № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15> (дата звернення: 17.04.2021).
7. Цивільний процесуальний кодекс України від 18.03.2004 р. № 1618-IV. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1618-15> (дата звернення: 17.04.2021).
8. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05 липня 2012 р. № 5076-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5076-17> (дата звернення: 17.04.2021).
9. Про державну реєстрацію актів цивільного стану: Закон України від 01.07.2010 р. № 2398-VI. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2398-17> (дата звернення: 17.04.2021).
10. Про акціонерні товариства: Закон України від 17.09.2008 р. № 514-VI. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/514-17> (дата звернення: 17.04.2021).
11. Про благодійництво та благодійну діяльність: Закон України від 05.07.2012 р. № 5073-VI. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5073-17> (дата звернення: 17.04.2021).
12. Про відповідальність за несвоєчасне виконання грошових зобов'язань: Закон України від 22.11.1996 р. № 543/96-ВР. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/543/96-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 17.04.2021).
13. Про відповідальність за правопорушення у сфері містобудівної діяльності: Закон України від 14.10.1994 р. № 208/94-ВР. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/208/94-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 17.04.2021).
14. Про виконавче провадження: Закон України від 02.06.2016 р. № 1404-VIII. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1404-19> (дата звернення: 17.04.2021).
15. Про Вищу раду правосуддя: Закон України від 21.12.2016 р. № 1798-VIII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/go/1798-19> (дата звернення: 17.04.2021).
16. Про господарські товариства: Закон України від 19.09.1991 р. № 1576-XII. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1576-12> (дата звернення: 17.04.2021).
17. Про громадські об'єднання: Закон України від 22.03.2012 р. № 4572-VI URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4572-17L> (дата звернення: 17.04.2021).
18. Про державну реєстрацію актів цивільного стану: Закон України від 01.07.2010 р. № 2398-VI. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2398-17> (дата звернення: 17.04.2021).
19. Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень: Закон України від 01.07.2004 р. № 1952-IV. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1952-15> (дата звернення: 17.04.2021).
20. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань: Закон України від 15.05.2003 р. № 755-IV. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/755-15> (дата звернення: 17.04.2021).
21. Про електронну комерцію: Закон України від 03.09.2015 р. № 675-VIII. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/675-19> (дата звернення: 17.04.2021).

22. Про електронні довірчі послуги: Закон України від 05.10.2017 р. № 2155-VIII. <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19> (дата звернення: 17.04.2021).
23. Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус: Закон України від 20.11.2012 р. № № 5492-VI. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5492-17> (дата звернення: 17.04.2021).
24. Про забезпечення права на справедливий суд: Закон України від 12.02.2015 р. № 192-VIII. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/192-19> (дата звернення: 17.04.2021).
25. Про захист персональних даних: Закон України від 01 червня 2010 р. зі змінами та доповненнями URL: zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17 (дата звернення: 17.04.2021).
26. Про захист прав споживачів: Закон України від 12 травня 1991 р. URL: zakon.rada.gov.ua/laws/show/1023-12 (дата звернення: 17.04.2021).
27. Про іпотеку: Закон України від 05.06.2003 р. № 898-IV. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/898-15> (дата звернення: 17.04.2021).
28. Про міжнародне приватне право: Закон України від 23 червня 2005 р. № 2709-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2709-15> (дата звернення: 17.04.2021).
29. Про нотаріат: Закон України від 02 вересня 1993 р. № 3425-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3425-12> (дата звернення: 17.04.2021).
30. Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні: Закон України від 12.07.2001 р. № 658-III. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2658-14> (дата звернення: 17.04.2021).
31. Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів: Закон України від 02 червня 2016 р. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1403-19> (дата звернення: 17.04.2021).
32. Про прокуратуру: Закон України від 14 жовтня 2014 р. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1697-18> (дата звернення: 17.04.2021).
33. Про ринок електричної енергії: Закон України від 13.04.2017 р. № 2019-VIII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2019-19> (дата звернення: 17.04.2021).
34. Про споживче кредитування: Закон України від 15.11.2016 р. № 1734-VIII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1734-19> (дата звернення: 17.04.2021).
35. Про судовий збір: Закон України Закон України від 08 липня 2011 р. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3674-17> (дата звернення: 17.04.2021).
36. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02 червня 2016 р.: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1402-19> (дата звернення: 17.04.2021).
37. Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю: Закон України від 06.02.2018 р. № 2275-VIII. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2275-19> (дата звернення: 17.04.2021).
38. Про третейські суди: Закон України від 11 травня 2004 р.: http://kodeksy.com.ua/pro_tretejs_ki_sudi.htm (дата звернення: 17.04.2021).
39. Про холдингові компанії в Україні: Закон України від 15.03.2006 № 3528-IV. Відомості Верховної Ради України. 2006. № 34. Ст. 291. (дата звернення: 17.04.2021).
40. Про цінні папери та фондовий ринок: Закон України від 23.02.2006 р. № 3480-IV. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15> (дата звернення: 17.04.2021).
41. Про право власності на окремі види майна: Постанова Верховної Ради України від 17.06.1992 р. № 2471-XII. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2471-12> (дата звернення: 17.04.2021).
42. Про затвердження Порядку підтвердження факту народження дитини поза закладом охорони здоров'я: Постанова Кабінету Міністрів України від від 9 січня 2013 р. № 9. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/9-2013-%D0%BF> (дата звернення: 17.04.2021).

43. Про затвердження Вимог до написання найменування юридичної особи, її відокремленого підрозділу, громадського формування, що не має статусу юридичної особи, крім організації профспілки: Наказ Міністерства юстиції України 05.03.2012 № 368/5. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0367-12> (дата звернення: 17.04.2021).

44. Про затвердження Правил державної реєстрації актів громадянського стану в Україні: Наказ Міністерства юстиції України від 18.10.2000 № 52/5. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0719-00> (дата звернення: 17.04.2021).

45. Порядок розгляду відділами державної реєстрації актів цивільного стану - учасниками пілотного проекту заяв у сфері державної реєстрації актів цивільного стану, поданих через мережу Інтернет: Наказ Міністерства юстиції України від 09.07.2015 № 1187/5. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0813-15> (дата звернення: 17.04.2021).

46. Про затвердження Порядку і правил проведення обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності приватного нотаріуса: Постанова Кабінету міністрів України від 19 серпня 2015 р. № 624. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/6242015%D0%BF> (дата звернення: 17.04.2021).

47. Про затвердження Порядку вчинення нотаріальних дій нотаріусами України: Наказ Міністерства юстиції України від 22.02.2012 № 296/5 зі змінами та доповненнями. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z028212> (дата звернення: 17.04.2021).

48. Про затвердження Порядку підвищення кваліфікації нотаріусів, консультантів державних нотаріальних контор, державних нотаріальних архівів, помічників приватних нотаріусів: Наказ Міністерства юстиції України № 1422/5 від 28 серпня 2014 року зі змінами та доповненнями. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z104614> (дата звернення: 17.04.2021).

49. Про затвердження Порядку допуску осіб до складання кваліфікаційного іспиту та проведення кваліфікаційного іспиту Вищою кваліфікаційною комісією нотаріату: Наказ Міністерства юстиції України № 1905/5 від 28.07.2011 зі змінами та доповненнями. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z092611/paran18#n18> (дата звернення: 17.04.2021).

50. Про затвердження Порядку проходження уповноваженими посадовими особами органу місцевого самоврядування стажування в державній нотаріальній конторі або у приватного нотаріуса з питань оформлення спадкових прав: Наказ Міністерства юстиції України № 779/5 від 25.05.2015 зі змінами та доповненнями. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z060215> (дата звернення: 17.04.2021).

51. Про затвердження Порядку державної реєстрації юридичних осіб, фізичних осіб підприємців та громадських формувань, що не мають статусу юридичної особи: Наказ Міністерства юстиції України № 359/5 від 09.02.2016. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z020016> (дата звернення: 17.04.2021).

52. Про затвердження Порядку видачі свідоцтва про право на вчинення нотаріальних дій щодо оформлення спадкових прав: Наказ Міністерства юстиції України № 3595/5 від 07.12.2016. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z162016> (дата звернення: 17.04.2021).

53. Про реалізацію окремих положень Закону України «Про захист прав споживачів»: Постанова Кабінету Міністрів України від 19 березня 1994 р. № 172. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/172-94-%D0%BF/print> (дата звернення: 17.04.2021).

54. Про затвердження Порядку накладення стягнень за порушення законодавства про захист прав споживачів: Постанова Кабінету Міністрів України від 17.08.2002 р. № 1177. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1177-2002-%D0%BF#n16> (дата звернення: 17.04.2021).

55. Деякі питання, що стосуються Програми стажування уповноваженої посадової особи органу місцевого самоврядування в державній нотаріальній конторі або у приватного нотаріуса з питань оформлення спадкових прав: Наказ Міністерства юстиції України №

2727/5 від 23.12.2015 зі змінами та доповненнями. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z163815> (дата звернення: 17.04.2021).

56. Про ліквідацію та утворення місцевих загальних судів: Указ Президента України від 29.12.2017 р № 449/2017. URL: <http://www.president.gov.ua/documents/4492017-23382> (дата звернення: 17.04.2021).

57. Про ліквідацію апеляційних судів та утворення апеляційних судів в апеляційних округах: Указ Президента України від 29.12.2017 р № 452/2017. URL: <http://www.president.gov.ua/documents/4522017-23378> (дата звернення: 17.04.2021).

58. Рішення Конституційного Суду України від 01.06.2016 р. у справі № 1-1/2016 за конституційним поданням Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини щодо відповідності Конституції України (конституційності) положення третього речення частини першої статті 13 Закону України «Про психіатричну допомогу» (справа про судовий контроль за госпіталізацією недієздатних осіб до психіатричного закладу). URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v002p710-16> (дата звернення: 17.04.2021).

59. Актуальні проблеми права інтелектуальної власності : [навч. посіб.] / За ред. І. С. Тімуш, Ю. В. Нікітіна, В. П. Мироненко. К. : КНТ ; ЦУЛ, 2014. 336 с.

60. Актуальні проблеми цивільного права і процесу: навч. посібник / за ред. Я.В. Матвійчука. К.: ДЕДУТ, 2012. 177 с.

61. Бичкова С. С. Учасники наказного провадження / С. С. Бичкова // Наказне провадження в цивільному процесі : [моногр.] / За заг. ред. В. І. Бобрика.– К. : НДІ прив. права і підприємництва НАПрН України, 2011. С. 86–108.

62. Бичкова С. С. Цивільний процесуальний правовий статус осіб, які беруть участь у справах позовного провадження : [моногр.] / С. С. Бичкова. К. : Атіка, 2011. 420 с.

63. Васильев С. В. Цивільний процес: підруч. К.: Алерта, 2019. 506 с.

64. Великанова М. М. Ризики в цивільному праві: монографія. К.: Алерта, 2019. 378 с.

65. Ізарова І. О., Ханік-Посполітак Р.Ю. Цивільний процес України: навч. посібн. для студ. юр. спец. вищих навчальних закладів. Київ: ВД «Дакор», 2018. 276 с.

66. Логінов О. А. Цивільний процес України : навч. посіб. / О. А. Логінов, О. О. Штефан. К. : Юрінком Інтер, 2012. 361 с.

67. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України : у 2-х т. / [Дзера О. В., Кузнєцова Н. С., Заїка Ю. О. та ін.]; за ред. О. В. Дзери, Н. С. Кузнєцової, В. В. Луця. [5-е вид., перероб. і допов.]. К. : Юрінком Інтер, 2013. Т. II. 1090 с.

68. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України / За заг. ред. Бобрика В.І. К. : Центр учбової літератури. 2016. 784 с.

69. Нижний А. В., Ходаківський М. П., Юровська Г. В. Визнання правочинів недійсними: основи теорії та судова практика: посібн. для суддів. К.: Алерта, 2020. 234 с.

70. Рогач О.Я., Менджул М.В., Сливич С.С. Цивільне право України. Особлива частина: методичний посібник для студентів зі спеціальності «Правознавство» /О.Я.Рогач, М.В.Менджул, С.С.Сливич. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2014. – 96 с.

71. Українське цивільне право : [навч. посіб.]. / За ред. Ю. О. Заїки. [3-тє вид. перероб. та допов.]. К. : Центр учб. літ-ри, 2014. 358 с.

72. Актуальні проблеми спадкового права : [навч. посіб.] / За ред. Ю. О. Заїки, О. О. Лов'яка. К. : КНТ, ЦУЛ, 2014. 336 с.

73. Цивільне право України : [підруч.] / [Губарев С. В., Лов'як О. О., Мироненко В. П. та ін.]. К., 2015. 236 с.

74. Цивільний процес України: Підручник / За ред. Є.О. Харитоновна К.: Істина, 2011. 536 с.

75. Цивільне право України. Загальна частина : [підруч.] / [Бірюков І. А., Заїка Ю. О., Бичкова С. С. та ін.] ; за ред. І. А. Бірюкова, Ю. О. Заїки. К. : Правова єдність, 2014. 510 с.
76. Цивільне право України. Договірні та недоговірні зобов'язання : [підруч.] / [Бичкова С. С., Бірюков І. А., Бобрик В. І. та ін.] ; за ред. С. С. Бичкової. [3-тє вид., змін. та допов.]. К. : Правова єдність, 2014. 496 с.
77. Цивільне право України : [навч. посіб.] / За ред. В. П. Мироненко, І. С. Тімуш. К., 2014. 432 с. Відповідальність у приватному праві : [моногр.] / [Кузнєцова Н., Майданик Р., Заїка Ю. та ін.] ; за заг ред. І. Безклубого. К. : Грамота, 2014 416 с.
78. Цивільне процесуальне право України : [підруч.] / За заг. ред. С. С. Бичкової. К. : Атіка, 2009. 760 с.
79. Цивільний кодекс України: Науково-практичний коментар (пояснення, тлумачення, рекомендації з використанням позицій вищих судових інстанцій, Міністерства юстиції, науковців, фахівців). Т. 12 : Спадкове право / [Заїка Ю. О., Єрух А. М., Козьяков Ю. М. та ін.] ; за ред. І.В. Спасибо-Фатєєвої. Х. : СТРАЙД, 2009. 544 с.
80. Цивільний кодекс України: Науково-практичний коментар: пояснення, тлумачення, рекомендації з використанням позицій вищих судових інстанцій Міністерства юстиції, науковців, фахівців: правникам, нотарям, адвокатам, суддям, викладачам, студентам. Т. 8 : Договори про передачу майна у власність та користування / [Баранова Л. М., Братель О. Г., Голубовський І. В. та ін.] ; за ред. І. В. Спасибо-Фатєєвої. Х. : Страйд, 2013. 670 с.
81. Цивільний процес (загальна частина) : навч. посіб. 2-е вид., доп. і перероб. / кер. авт. кол. А.В. Коваленко. Дніпро : ДДУВС; Ліра ЛТД, 2017. 192 с.
82. Цивільний процес (загальна частина) : навч. посіб. 2-е вид., доп. і перероб. / кер. авт. кол. А.В. Коваленко. Дніпро : ДДУВС; Ліра ЛТД, 2017. 192 с.
83. Чурпіта Г. В. Захист сімейних прав та інтересів у порядку непозовного цивільного судочинства: [моногр.]. К.: Алерта, 2016. 434 с.
84. Юровська Г.В., Даценко В.М., Гуцал Л.В. 93 питання з сімейного права: посіб. для суддів. К.: Алерта, 2020. 98 с.
85. Ясинок М. М., Запара С. І. Масові (групові) та похідні позови в процесуальному праві України: постановка проблеми: наук.-практ. посібник. К. Алерта, 2019. 276 с.

Додаткова література

86. Бахаєва А. С. Воля та волевиявлення як умови дійсності правочину. *Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ*. 2017. Вип. 2. С. 183-189.
87. Білан О. П. Правочини, зміст яких суперечить інтересам держави і суспільства в цивільному законодавстві України. *Форум права*. 2019. № 1. С. 6-13. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/FP_index (дата звернення: 17.01.2021)
88. Братель О. Функції процесуальних юридичних фактів у цивільному судочинстві України. *Підприємництво, господарство і право*. 2016. № 3. С. 4-14.
89. Братель О. Г. Забезпечення гласності і відкритості судового процесу при здійсненні цивільного судочинства. *Правове забезпечення політики держави на сучасному етапі її розвитку* : Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Донецьк, 6-7 березня 2015 р.). Д.: Східноукр. наук. юрид. орг-ція, 2015. С. 32–34.
90. Братель О. Г. Позов цивільний процесуальний та матеріально-правовий юридичний факт. *Підприємництво, господарство і право*. 2016. № 1. С. 3–10.
91. Братель О. Г. Категорії позов і позовна заява як складові цивільних процесуальних юридичних фактів. *Підприємництво, господарство і право*. 2016. № 2. С. 4–12.

92. Бычкова С. С. Новеллы гражданского процессуального Законодательства, связанные с основаниями пересмотра судебных решений Верховным Судом Украины. *Цивилистическая процессуальная мысль* : международ. сб. науч. ст. / Под общ. ред. С. Я. Фурсы. Вып. 5 (2): Гражданский, хозяйственный (арбитражный) процесс. К. : Алерта, 2016. С. 352–359.
93. Бутрин-Бока Н. С. Спеціальні умови дійсності правочинів щодо відчуження корпоративних прав. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. Серія : Юридичні науки. 2015. Вип. 6(1). С. 71-74.
94. Вербіцька М. Деякі практичні аспекти розгляду судом справ про визнання фізичної особи недієздатною. *Юридичний вісник*. 2015. № 1. С. 48-53.
95. Вербина Б. С. Абсолютні цивільні права в системі цивільного права України. *Web of science and Academic Researcher*. 2019. № 1. С. 65-70. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/wsar_2019_1_13 (дата звернення: 17.01.2021)
96. Водоп'ян Т. В. Проблемні аспекти договороздатності фізичної особи, дієздатність якої обмежена. *Судова апеляція*. 2015. № 1. С. 89-95.
97. Гриняк Т. В. Поняття та види порушень перевізником зобов'язань за договором перевезення вантажу автомобільним транспортом. *Приватне право і підприємництво*. 2017. Вип. 17. С. 108-113.
98. Гринько С. В. Вина як суб'єктивна умова виникнення деліктних зобов'язань за правом Стародавнього Риму. *Часопис цивілістики*. 2017. Вип. 27. С. 71-77.
99. Гуйван П. Д. Зміст та часові чинники охоронних вимог про незаконність правочинів. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2016. Вип. 6(1). С. 20-25.
100. Достдар Р. М. Публічно-правові утворення в цивільних правовідносинах. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. Серія : Юридичні науки. 2015. Вип. 1(1). С. 154-156.
101. Дяченко С. В., Пажетнова І. О. Судова практика розгляду спорів про невідповідність правочинів вимогам законодавства. *Форум права*. 2017. № 3. С. 40–46. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/FP_index (дата звернення: 17.01.2021)
102. Дмитренко В. Ю. Динаміка іпотечного зобов'язання на стадії його виконання. *Приватне право і підприємництво*. 2018. Вип. 18. С. 59-61.
103. Євтушенко Є. В., Леонов Д. Б. Недійсність правочину у цивільному судочинстві. *Інформація і право*. 2017. № 4. С. 116-121.
104. Єфімов О. М. Матеріальне благо в цивільному праві та податковому законодавстві. *Теорія і практика правознавства*. 2018. Вип. 1. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/tipp_2018_1_9 (дата звернення: 17.01.2021)
105. Жданкіна Л. К. Недопустимість припинення цивільного зобов'язання зарахуванням зустрічних однорідних вимог. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2017. Вип. 4.- С. 15-18.
106. Зенков О. С. Актуальні питання здійснення законного представництва батьками (усиновлювачами). *Web of science and Academic Researcher*. 2019. № 1. С. 55-60. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/wsar_2019_1_11 (дата звернення: 17.01.2021)
107. Ігнатенко В. М. Генезис правового регулювання недоговірних зобов'язань, що виникають з односторонніх правомірних дій. *Теорія і практика правознавства*. 2017. Вип. 2. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/tipp_2017_2_3 (дата звернення: 17.01.2021)
108. Кодинець А. Право на інформацію: окремі засади цивільно-правового регулювання. *Evropsky politicky a pravni diskurz*. 2017. Vol. 4, Iss. 5. С. 126-130.

109. Кацюба К. В. Цивільна дієздатність непідприємницьких товариств. *Теорія і практика правознавства*. 2014. Вип. 2. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/tipp_2014_2_17 (дата звернення: 17.01.2021)
110. Карпенко М. І., Соловйова А. М. Проблема агресивної поведінки та насильства під час примушування до виконання цивільного правочину. *Юридична наука*. 2017. № 7. С. 143-150.
111. Калаур І. Р. Відмова від договору найму та його розірвання як способи захисту прав наймача. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Серія : Право. 2014. Вип. 29(2.3). С. 37-40.
112. Калаур І. Р. Передання майна у користування за участю особи, уповноваженої на укладання договору найму (оренди). *Приватне право і підприємництво*. 2014. Вип. 13. С. 116-119
113. Калаур І. Р. Договір у механізмі правового регулювання відносин з передання майна в користування. *Актуальні проблеми правознавства*. 2016. Вип. 1. С. 114-118.
114. Кузьмич О. Я. Правові аспекти участі третіх осіб у зобов'язаннях із відшкодування шкоди, яка заподіяна неповнолітніми особами. *Приватне та публічне право*. 2017. № 4. С. 30-33.
115. Кубко Є. Б. Виконання рішень ЄСПЛ: регресні позови, аналогія закону та аналогія права. *Правова держава*. 2018. Вип. 29. С. 35-44.
116. Кравцов С. О. Засоби захисту інтересів відповідача від пред'явленого позову: цивільно-процесуальний аспект. *Соціально-гуманітарний вісник*. 2018. Вип. 20-21. С. 109-112.
117. Курило М. П. До питання про сутність позову та позовної форми захисту права. *Судова апеляція*. 2016. № 1. С. 76–84.
118. Кирдан Б. В. Види позовів щодо захисту прав автора в порядку цивільного судочинства. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. Серія : Юридичні науки. 2015. Вип. 6(1). С. 79-81.
119. Луць В. В. Інститут договору в цивільному праві України. *Право України*. 2014. № 2. С. 25-33.
120. Луць В. В. Строки (терміни) у механізмі правового регулювання цивільних відносин. *Приватне право і підприємництво*. 2019. Вип. 19. С. 87-92.
121. Лимарь І. В. Конституційні засади юрисдикції цивільних судів. *Теорія і практика правознавства*. 2017. Вип. 1. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/tipp_2017_1_6 (дата звернення: 17.01.2021)
122. Майка Н. Односторонній правочин, як підстава виникнення речових прав на чуже нерухоме майно. *Актуальні проблеми правознавства*. 2019. Вип. 2. С. 133-137.
123. Міщенко М. В. Вчинення правочинів малолітніми особами за межами їх цивільної дієздатності. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. Серія : Юридичні науки. 2015. Вип. 4(1). С. 114-117.
124. Міловська Н. В. Договірна відповідальність сторін у зобов'язаннях зі страхування. *Юридична Україна*. 2017. № 2-3. С. 19-26.
125. Мироненко В. П. Визначення суб'єктів права вимоги в зобов'язаннях по відшкодуванню шкоди, завданої смертю потерпілого. *Юридична наука*. 2018. № 2. С. 7-15.
126. Надієнко О. І. Генеза спадкового права України (радянський період). *Молодий вчений*. 2017. № 4. С. 322-327.
127. Нелін О. Еволюція норм спадкового права в процесі становлення і розвитку правової системи України. *Юридична Україна*. 2013. № 1. С. 62-66.
128. Нестерцова-Собакарь О. В. Спадковий договір як інститут спадкового права України. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*.

2017. № 1. С. 147-154. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvdduvs_2017_1_22 (дата звернення: 17.01.2021)

129. Обіход О. М. Договір найму будівлі або іншої капітальної споруди за цивільним законодавством України. *Часопис цивілістики*. 2017. Вип. 24. С. 20-26.

130. Обіход О. М. Предмет договору найму будівлі або іншої капітальної споруди. *Часопис цивілістики*. 2017. Вип. 25. С. 23-29.

131. Обіход О. М. Проблематика визначення істотних умов договору найму будівлі або іншої капітальної споруди. *Часопис цивілістики*. 2018. Вип. 28. С. 64-69.

132. Островська Л. А. Зустрічне забезпечення позову як обов'язковий елемент інституту забезпечувальних заходів в цивільному процесі. *Новели цивільного процесуального кодексу України: матеріали круглого столу* (м. Одеса, 26 берез. 2018 р.) / за заг. ред. Н. Ю. Голубевої; Нац. ун-т Одес. юрид. акад. Одеса : Фенікс, 2018. С. 37-40.

133. Парасюк М. В. Методологічні підходи до визначення функцій цивільного права. *Митна справа*. 2012. № 3. С.161-165.

134. Пастернак В. М. Дотримання форми правочину як умова його дійсності. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Серія : Юриспруденція. 2015. Вип. 16(2). С. 15-17.

135. Петровський А. В. Процесуальні дії суду під час підготовки до судового розгляду цивільних справ про визнання правочинів недійсними: окремі аспекти. *SCIENCIA VINCEMUS! Наукою переможемо!* : Друга міжнар. наук.-практ. конф. «Нотаріат, адвокатура, суд, виконавче провадження: актуальні проблеми», присвяч. 5-річчю створення кафедри нотаріального та виконавчого процесу і адвокатури Київського національного університету імені Тараса Шевченка / [редкол. : Фурса С. Я., Дерій О. О., Нікітюк О. М.]. К. : ЦУЛ, 2016. С. 295–298.

136. Петров О. С. Електронно-цифровий підпис як механізм електронної взаємодії держави з фізичними та юридичними особами. *Інформаційна безпека*. 2013. № 2. С. 117-122.

137. Предчук Т. В. Особливості участі юридичних осіб у спадкових та договірних правовідносинах, об'єктом яких є сервітут. *Вісник Чернівецького факультету Національного університету «Одеська юридична академія»*. 2017. Вип. 1. С. 158-168.

138. Парасюк М. В. Методологічні підходи до визначення функцій цивільного права. *Митна справа*. 2012. № 3. С.161-165.

139. Панченко С. С. Строк дії договору і строк виконання договірних зобов'язань в цивільному праві: питання взаємозв'язку й розмежування. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. Серія : Юридичні науки. 2015. Вип. 6(1). С. 107-110.

140. Паснок А. О. Особливості й недоліки правового регулювання договору роздрібної купівлі-продажу товарів. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. Серія : Юридичні науки. 2015. Вип. 1(1). С. 189-192.

141. Паснок А. Характеристика особливостей предмета договору роздрібної купівлі-продажу як однієї з його істотних умов. *Підприємництво, господарство і право*. 2017. № 2. С. 40-45.

142. Паснок А. Особливості визначення моменту виконання сторонами договору роздрібної купівлі-продажу обов'язків щодо оплати, передачі та прийняття товару. *Підприємництво, господарство і право*. 2017. № 6. С. 48.

143. Патинка Ю. О. Правові проблеми укладення договору купівлі-продажу з використанням мережі Інтернет. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2016. Вип. 3. С. 53-56.

144. Панченко І. С. Особливості визначення предмета договору купівлі-продажу нерухомості. *Цивілістична процесуальна думка*. 2016. № 5. С. 16-21.

145. Панченко С. С. Строк дії договору і строк виконання договірних зобов'язань в цивільному праві: питання взаємозв'язку й розмежування. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. Серія : Юридичні науки. 2015. Вип. 6(1). С. 107-110.
146. Полуніна О. О. Поняття та ознаки договору роздрібної купівлі-продажу. *Часопис цивілістики*. 2015. Вип. 19. С. 32-36.
147. Полуніна О. О. Предмет договору купівлі-продажу. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Серія : Право. 2014. Вип. 29(1). С. 168-171.
148. Пленюк М. Д. Поняття та ознаки юридичних фактів у доктрині зобов'язального права. *Приватне право і підприємництво*. 2017. Вип. 17. С. 121-126.
149. Плескун О. В. Відмежування трудового договору і суміжних цивільно-правових договорів. *Актуальні проблеми права: теорія і практика*. 2012. № 25. С. 454-462.
150. Романюк Я. Класифікація цивільно-правових норм: доктринальні підходи. *Право України*. 2016. № 4. С. 100-108.
151. Ромащенко І.О. Зміна та припинення цивільного правовідношення як способи захисту цивільних прав : монографія . Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ: Правова єдність; Алерта, 2016. 240 с.
152. Романюк В. А. Позовна давність у цивільному праві європейських країн. *Альманах міжнародного права*. 2017. Вип. 18. С. 129-136.
153. Романюк В. А. Особливості застосування позовної давності та її вплив на суб'єктивне право особи. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського*. Серія : Юридичні науки. 2018. Т. 29(68), № 1. С. 43-47.
154. Тетарчук І.В. Договірне право України. К.: Центр учбової літератури, 2016. 260 с.
155. Самбір О. Помилка, що має істотне значення як підстава для визнання правочину недійсним. *Підприємництво, господарство і право*. 2017. № 4. С. 24-28.
156. Сампара Н. М. До питання визначення поняття та сутності субсидіарних цивільно-правових зобов'язань. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. Серія : Юридичні науки. 2016. Вип. 6(1). С. 121-124.
157. Самілик Л. О., Овдієнко О. О. Розвиток судової практики як джерела права в Україні та перспективи застосування у цивільному процесі. *Приватне та публічне право*. 2018. № 2. С. 58-61.
158. Самойлова І. Спадковий договір: правова природа за законодавством України та країн Європи. *Підприємництво, господарство і право*. 2021. № 3. С. 54-59.
159. Сафончик О. І. Правові аспекти видачі документів про державну реєстрацію актів цивільного стану у сфері інформаційних технологій в Україні. *Часопис цивілістики*. 2019. Вип. 32. С. 76-80
160. Сибіга С. Е. Прощення боргу за солідарними договірними зобов'язаннями. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. Серія : Юридичні науки. 2016. Вип. 2(1). С. 108-112.
161. Сулейманова С. Про цивільну правоздатність фізичної особи. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Юридичні науки*. 2013. Вип. 95. С. 44-47.
162. Тарасенко Л. Л. Договір найму (фрахтування) морського судна. *Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України*. 2012. Вип. 30. С. 123-135.
163. Таш'ян Р. Доктрина «*culpa in contrahendo*» в ученні про недійсність правочинів. *Підприємництво, господарство і право*. 2021. № 1. С. 36-40.
164. Терешко Х. Я. Види інформації як об'єкта цивільних правовідносин у сфері медичного обслуговування. *Медичне право*. 2019. № 1. С. 65-73.

165. Тетарчук І.В. Договірне право України. К.: Центр учбової літератури, 2016. 260 с.
166. Труфанова Ю. Відмова від договору найму (оренди). *Вісник Національної академії прокуратури України*. 2015. № 1. С. 48-53.
167. Труфанова Ю. Особливості припинення договору найму (оренди) у зв'язку із смертю наймача. *Підприємництво, господарство і право*. 2015. № 8. С. 13-16.
168. Федюк Л. В. Право на найменування юридичної особи. *Вісник господарського судочинства*. 2013. № 1. С. 87-91.
169. Федюк Л. В. Право юридичної особи на місцезнаходження. *Вісник господарського судочинства*. 2013. № 4. С. 131-134.
170. Федюк Л. В. Захист права юридичної особи на ділову репутацію. *Молодий вчений*. 2014. № 1(03). С. 115-120.
171. Харитонов Є. О. Кіберспорт як сфера цивільно-правового регулювання. *Часопис цивілістики*. 2019. Вип. 32. С. 72-75. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Час_2019_32_15
172. Цопіна Н. Л. Договір довічного утримання (догляду): питання правової характеристики. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2017. Вип. 6(1). С. 122-126
173. Цопіна Н. Договір довічного утримання (догляду): питання правової характеристики. *Юридична Україна*. 2017. № 4. С. 34-40.
174. Чубоха Н. Ф. Принцип свободи договору в цивільному праві / Н. Ф. Чубоха. *Актуальні питання реформування правової системи: матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції*. (Луцьк, 2-3 червня 2006 р.) Волинський державний університет ім. Лесі Українки. Луцьк: Вежа, 2016. С.308-311.
175. Чорна Ж. Л. Окремі питання встановлення опіки над фізичними особами. *Університетські наукові записки*. 2011. № 2. С. 120-125.
176. Чумак Р. Цивільно-правова відповідальність за невиконання та/або неналежне виконання договору про надання юридичних послуг. *Підприємництво, господарство і право*. 2021. № 1. С. 46-51.
177. Чурпіта Г. В. Співвідношення способів судового захисту сімейних і цивільних прав та інтересів. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2015. № 34. Том 1. Серія «Право». С. 125–128.
178. Чурпіта Г. В. Новели окремого провадження. *Право України*. 2018. № 10. С. 147-159.
179. Чурпіта Г. В. Встановлення судом факту народження особи в певний час, у тому числі на тимчасово окупованій території України. *SCIENCIA VINCEMUS! Наукою переможемо!*: Друга міжнар. наук.-практ. конф. «Нотаріат, адвокатура, суд, виконавче провадження: актуальні проблеми», присвяч. 5-річчю створення кафедри нотаріального та виконавчого процесу і адвокатури Київського національного університету імені Тараса Шевченка / [редкол. : Фурса С. Я., Дерій О. О., Нікітюк О. М.]. К.: ЦУЛ, 2016. С. 313–314.
180. Шевченко А. М. Фізичні особи в корпоративних правовідносинах відповідно до Цивільного кодексу України: погляд на питання. *Вісник Національного технічного університету України*. Київський політехнічний інститут. Політологія. Соціологія. Право. 2018. № 1. С. 97-101.
181. Шайдуллина В.К. К вопросу о правовой природе смарт-контракта. *Современная наука: актуальные проблемы теории и практики*. Серия «Экономика и право». 2020. № 6. С. 206-210.
182. Шемонаєв В. Морський протест під час оформлення загальної аварії як спосіб забезпечення доказів для підтвердження юридичних фактів. *Підприємництво, господарство і право*. 2021. № 3. С. 70-76.

183. Шимон С. Законодавчі та договірні обмеження щодо відступлення права вимоги. *Підприємництво, господарство і право*. 2019. № 7 (199). С. 3-6.
184. Яворська О. С. Договірні зобов'язання про передання майна у власність: цивільно-правові аспекти : монографія. Тернопіль : Підручники і посібники, 2009. 384 с.
185. Яворська О. С. Забезпечення виконання окремих видів договірних зобов'язань з передання майна у власність. *Університетські наукові записки*. 2013. № 1. С. 73-78.
186. Яковлєва Л.В. Правовий статус управителя за договором управління багатоквартирним будинком. *Науковий вісник Ужгородського Національного Університету*. Серія «Право». 2020. Вип. 62. С. 183-188.
187. Яроцький В. Л. Приватноправовий примус в цивільних охоронних правовідносинах. *Вісник Національної академії правових наук України*. 2018. Т. 25. № 1. С. 219-235.
188. Oleksandr Ruvin, Nataliia Isaieva, Larysa Sukhomlyn , Kateryna Kalachenkova, Nataliia Bilianska Cybersecurity as an element of financial security in the conditions of globalization. *Journal of security and sustainability issues*. 2020. September. Volume 10. Number 1. P. 175-188. URL: https://jssidoi.org/jssi/uploads/papers/39/Ruvin_Cybersecurity_as_an_element_of_financial_security_in_the_conditions_of_globalization.pdf (дата звернення: 17.04.2021)
189. Tymur O. Loskutov, Nataliia V. Bilianska, Hanna M. Ustinova-Boichenko, Viktor M. Beschastnyy, Iryna V. Dubivka The law-enforcement system in the civil rights and freedoms protection system: the international comparative aspect. *Revista San Gregorio*. 2020. special issue Nov. P. 10-18. URL: <http://revista.sangregorio.edu.ec/index.php/REVISTASANGREGORIO/article/view/1536/2-TYMUR> (дата звернення: 17.04.2021).
190. Viktoriia Shchyrskya, Viktor Konopelskyi, Yana Popovych, Nataliia Bilianska, Olena Lepei Ethical and Legal Aspects of Surrogacy in Ukraine and in the World. *Journal of Legal, Ethical and Regulatory Issues*. 2020. Volume 23. Issue 2. URL: <https://www.abacademies.org/articles/Ethical-and-legal-aspects-of-surrogacy-in-Ukraine-and-in-the-world-1544-0044-23-2-478.pdf> (дата звернення: 17.04.2021).

Інформаційні ресурси

1. <http://zakon1.rada.gov.ua> – Законодавство України
2. <http://rada.gov.ua> – офіційний веб-сайт Верховної Ради України
3. <http://www.president.gov.ua/> - Президент України
4. <http://www.kmu.gov.ua> – Урядовий портал (Кабінет Міністрів України)
5. <http://www.minjust.gov.ua> – Міністерство юстиції України
6. <http://court.gov.ua/> - Судова влада України
7. <https://unba.org.ua/> - Національна асоціація адвокатів України
8. <http://npu.in.ua/> – Нотаріальна палата України
9. <http://old.minjust.gov.ua/section/286> – Єдині та державні реєстри в сфері нотаріату
10. <http://www.ccu.gov.ua/> - Конституційний суд України
11. https://supreme.court.gov.ua/supreme/gromadyanam/perelik_sprav/ - інформаційний сервер Верховного Суду
12. <http://reyestr.court.gov.ua/> - Єдиний державний реєстр судових рішень
13. <http://court.gov.ua/sudy/> - Судова влада України
14. <https://hcj.gov.ua/> - Вища рада правосуддя
15. <http://nbuv.gov.ua> - Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського
16. <https://www.lawportal.com.ua/> - Юридичний портал України

17. <http://www.nbu.gov.ua/nyub/journals.html>. - Наукова юридична періодика України
18. http://irbis-nbu.gov.ua/info_law.html - Юридичні інформаційні ресурси
19. <http://jurconsult.net.ua/> - Всеукраїнський юридичний портал
20. <http://law.univ.kiev.ua/> - Сайт юридичного факультету Київського національного університету ім. Т. Шевченка
21. <http://elar.naiu.kiev.ua> – електронний репозитарій НАВС